

Ν Ε Α

ΠΑΝΤΑΦΩΡΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

Συντάκται: Δ. Ρ. ΡΑΪΚΑΒΗΣ, Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ, κ.λ.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ Ε'. ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1852.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ. Ἡ ἔκδοσις τοῦ 23 ἀριθμοῦ. — Τὸ ἐπρόκειν οἱ Ἀρχαὶ περὶ τοῦ Κόσμου. — Οἱ κακοὶ πόλε. — Βλάχαι ἢ Βλάχισσαι. — Πέτερ Βόντ. — Ἑρπυο. Ναυτικὸν τῆς Ἑλλάδος. — Ἡ ἐρωτὴ τοῦ ἡλίου. — Ἡ ἐρ ο ρ α. Ἀνακάλυψις. — Δύσις τοῦ ἐν τῷ φυλλάδι ΝΘ. λεξιγράφου. — Λεξιγράφος. — Ὁ Κυνηγὸς τοῦ Γαβριέλ Φίλν (ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

ΕΙΚΟΝΕΣ. Δευδοβίκος Ναπολέον — Βλάχαι ἢ Βλάχισσαι. — Πέτερ Βόντ.

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΤΙΝΟΝΤΑΙ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, παρὰ τοῖς Συντάκταις, καὶ παρὰ τῷ Καταστήματι τῆς Ν. Πανδώρας.

ΕΝ Τῇ ΑΘΗΝῃ ΕΛΛΑΔΙ, παρὰ τοῖς ΚΚ. Ἐπιστάταις τῶν Ταχυδρομείων.

ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, παρὰ τοῖς ΚΚ. Ἑλληνικοῖς Προξένοις.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ, παρὰ τῷ Κ. Δ. Σ. Γεωργαντᾷ, πλησίον τοῦ ἐν Γαλατᾷ χανίου τοῦ

ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ, παρὰ τῷ Κ. Ι. Μάγνη. [Χαλὶλ Πασᾶ.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΗΛΗΡΩΤΕΑ.

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ, δρ. 16 ἐλευθέρᾳ Ταχυδρομικῶν.

ΕΝ ΤΟΥΡΚΙΑΙ, δρ. 20 ὅμι.

ΕΝ ΔΑΚΙΑΙ, Δίτηληα 3 ὅμι.

ΕΝ ΡΩΣΙΑΙ, Ρούβλ. ἀργ. 7, ὅμι.

ΕΝ Τῇ ΙΟΝΙΩΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ, Δίττ. 3, ὅμι.

Ἄλλαχού τῆς ΕΥΡΩΠΗΣ ἀνάγκη 18. Τὰ Ταχυδρομικὰ εἰς βάρος τῶν Συνδρομητῶν.

ΑΘΗΝΑΙΣ.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ Ν. ΠΑΝΔΩΡΑΣ.

1852.

Εἰς τὸ ἐξώφυλλον τῆς ἡ Ν. Πανδώρα θέλει ἀναγγέλλει πάντα τὰ ἐν Ἑλλάδι ἐκδιδόμενα βιβλία, ὧν ἐν τῇ τοῦτον σταλῇ πρὸς τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς ὑπὸ τῶν ἐκδοτῶν προσέτι δὲ καὶ προσσχῆς τινος ἄξια ξένα βιβλία, τὰ ὅπωςδήποτε ἀφορῶντα τὴν ἀρχαίαν ἢ νέαν Ἑλλάδα.

Εἰς τὸ αὐτὸ ἐξώφυλλον δέχεται νὰ καταχωρίξῃ καὶ παντὸς εἶδους φιλολογικὰς ἀγγελίας, πρὸς 20 λεπτὰ τὴν γραμμὴν, διὰ δημοσίευσιν εἰς ἓν μόνον φυλλάδιον, πρὸς 40 λεπ. δι, διὰ τρεῖς ἄλληπαλλήλους δημοσιεύσεις

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Τῆς Διευθύνσεως τῆς Ν. Πανδώρας.

Α'. Οἱ προμηθεύοντες πρὸς τὴν Ν. Πανδώραν δέκα συνδρομητὰς ΠΡΟΠΑΡΟΝΟΝΤΑΣ τὴν ἰσημίαν αὐτῶν συνδρομὴν, λαμβάνουσιν ἀνὰ ἓν ἀντίστοιχον τοῦ Γ' ἔτους αὐτῆς ΔΩΡΕΑΝ.

Β'. Αἱ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ν. Πανδώρας ἐπιστολαί, τὰ ἐπιγράφονται πρὸς τὸν Κ. Ν. Δραγομήν, καὶ γὰρ στέλλονται ἐλεύθεραι τέλους ταχυδρομικοῦ.

Γ'. Οἱ μεταβαλόντες ἀπὸ ἐκὸς εἰς ἄλλον τόπον συνδρομηταὶ τῆς Ν. Πανδώρας, νὰ εἰδοποιῶσιν ΕΓΓΡΑΦΩΣ τὴν Διεύθυνσιν αὐτῆς περὶ τοῦτου, διὰ τὰ γνωρίξῃ ποῦ πρέπει νὰ στέλλῃ τὰ φυλλάδιά τῶν. Ἀλλως, εἴαν ταῦτα ἀπολεισθῶσι, δὲν θέλουσιν ἀναπληρῶσθαι δωρεάν.

Δ'. Πᾶσα ἀνατίθωσις τῶν ἐν τῇ Ν. Πανδώρα ἐκδιδόμενων, καταδιώκεται ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων κατὰ τοὺς νόμους.

ΧΙΤΟΠΑΛΑΣΣΑ

Η ΠΑΝΤΣΑ ΤΑΝΤΡΑ (πεντάτευχος).

Συγγραφεὶς αὐτοῦ Σοφοῦ ΒΙΣΝΟΥΣΑΡΜΑΤΟΣ.

Καὶ ψευδακοῦ Μυθολογίαι νεοτερναί. Μεταφρασθέντα ἐκ τοῦ Βραχμικικοῦ παρὰ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΑΛΑΝΟΥ Ἀθηναίου,

Νῦν δὲ πρῶτον ἐκδοθέντα μετὰ τῆς ὑπὸ Συμεῶνος Μυχίστρου τοῦ Σχθ' γινομένης μεταφράσεως τῆς Πεντατεύχου, ὡς συμπλήρωμα τῆς τοῦ Α. Γαλανοῦ.

Καὶ μετὰ προλεγόμενων καὶ παρατηρήσεων πλουτισθέντα, διαπύξῃ μὲν καὶ μελέτῃ ΓΕΩΡΓ. Κ. ΤΥΠΑΛΛΟΥ, ἑτόρου τῆς δημοσίου καὶ πανεπιστημιακῆς βιβλιοθήκης, ἐπιστάσις δὲ Γ. Α. ΠΟΣΤΟΛΑΙΔΟΥ ΚΟΣΜΗΤΟΥ βιβλιοφύλακος.

Ἐν Ἀθῆναις, Ἐκ τῆς τυπογραφίας Γ. Χαρτοφύλακος, 1851.

ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ΤΩΝ ΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ.

Τῶν τε Ἀγίων καὶ πανευφύμων ἀποστόλων, καὶ τῶν οἰκουμενικῶν καὶ τοπικῶν Συνόδων,
καὶ τῶν κατὰ μέρος Ἀγίων Πατέρων,

Ἐκδοθὲν, σὺν πλείσταις ἄλλαις τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν διαπούσαις διατάξεσι
Ματὰ τῶν ἀρχαίων ἐξηγητῶν καὶ διαφόρων ἀναγνωσμάτων.

ὑπὸ Γ. Α. ΡΑΛΛΗ, καὶ Μ. ΠΟΤΗ,

Ἐγκρίσει τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἀθήνησιν, ἐκ τῆς Τυπογραφίας Γ. Χαρτοφύλακος, 1852.

Ἐξεδόθησαν τόμοι 2, ὧν ὁ πρῶτος περιέχει τὸν Νομοκάνονα τοῦ Φωτίου, ὁ δὲ δεύτε-
ρος τοὺς κανόνας τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

Λ Γ Γ Ε Λ Ι Α.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ,

ΠΡΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

Πρὸ πολλοῦ σκεφθεὶς, πῶς εἰσπορεῖ ἐπιτηδεύσαντι νὰ διδῇ τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ
ἔθνους εἰς παῖδας Ἕλληνας, μὴ ἔχοντας ἐπὶ καμμίαν ἐννοήσιν ἱστορίας, συνέταξα ἐπὶ τούτῳ βιβλί-
ον, τὸ ὁποῖον προσφέρω σήμερον εἰς τοὺς γονεῖς καὶ εἰς τοὺς αὐτοσχάλους.

Ἐνόμισα περιττὸν νὰ περιλάβω εἰς αὐτὸ τὴν γεωγραφίαν τῆς Ἑλλάδος. Ἡ γεωγραφία αὕτη
πρέπει νὰ διδάσκηται εἰς τοὺς παῖδας ὅχι μόνον πρὸ τῆς ἱστορίας, ἀλλὰ καὶ χωριστὰ ἀπὸ αὐ-
τῆς. Ὅτι πρέπει νὰ διδάσκηται πρὸ τῆς ἱστορίας, ἐννοεῖται ὀικουμένη διὰ νὰ καταλάβῃ τις τὰ ἱ-
στορικὰ συμβάντα, ἀνάγκη νὰ γνωρίζῃ ὁπωσδήποτε τὸν τόπον ὅπου συνέβησαν· ἀπαιτῶν δὲ τούτου,
αἱ στοιχειώδεις τῆς γεωγραφίας ἐννοιαί εἶναι εὐκαταληπτέστεραι τῶν ἱστορικῶν. Προσθέτω
ὅμως, ὅτι ἀπαιτεῖται ἡ γεωγραφία νὰ διδάσκηται χωριστὰ ἀπὸ τῆς ἱστορίας, διότι, ὡς ἀπλοῦς
καὶ ἂν ᾔηναι αἱ γεωγραφικαὶ εἰδήσεις οἱ ὅποια θέλω παρῆλθῃ εἰς τοὺς παῖδας, ἀνάγκη, διὰ νὰ
τῆς καταλάβωσιν αὐτοὶ, νὰ παρῶσθωσιν εἰς αὐτοὺς ἐνημέρωσις καὶ ἐνθουσιασμός. Ἡ δὲ γεωγραφία
τῆς Ἑλλάδος, ἡ συνήθως περιλαμβανομένη εἰς τὰ ἱστορικὰ βιβλία, προϋποθέτει τὴν γνῶ-
σιν τῶν πραγμάτων καὶ εἶναι ἐξ ἀνάγκης τόσον σύντομος, ὥστε ἀπὸ αὐτῆς καὶ μόνης οἱ
παῖδες δὲν δύνανται βεβαίως νὰ λάβωσιν ἐννοίαν σαφῆ τῶν τόπων. Ἄν λοιπὸν δὲν γνωρίζωσιν
αὐτοὶ, ἡ γεωγραφία ἐκείνη εἶναι ἄχρηστος· ἂν δὲ τοὺς γνωρίζωσιν, εἶναι περιττή.

Οὐδεμίαν ἐσημείωσα χρονολογίαν ἀρχαιτέραν τοῦ 777 ἔτους πρὸ Χριστοῦ, νομίζων, ὅτι εἶ-
ναι ἄδικον νὰ βασανίζωμεν τοὺς παῖδας ὑποχρεοῦντας αὐτοὺς νὰ μανθάνωσι χρονολογίας αἱ ὁποῖαι
δὲν εἶναι παντάπασι ἀσφαλεῖς. Πολλὰ ἐξ ἐκείνων τὰ ὅποια λέγεται ὅτι συνέβησαν πρὸ τοῦ ἔ-
τους 777, δὲν εἶναι ἐπίσης βέβαια· ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ μυθικώτερα ἐξ αὐτῶν εἶναι χρήσιμα εἰς
τὴν κατάληψιν τῶν μετέπειτα ἀσφαλῶν γεγονότων καὶ τοῦ καμένου τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων·
ὥστε ἡ γνῶσις τῶν μυθικῶν συμβάντων εἶναι ἀναγκαία· ἀλλ' ἐρωτῶ· εἰς τί χρησιμεύει ἡ ἀπο-
μνημόνευσις τῶν μυθικῶν χρονολογιῶν;

Ἀντὶ νὰ περιορισθῶ εἰς μόνην τὴν ἀρχαίαν ἱστορίαν, ἀνέφερα καὶ τὰ μετέπειτα συμβάντα
μέχρι τῶν νεωτέρων χρόνων. Τροχῶτι νομίζω, ὅτι οἱ παῖδες ἡρώων ὀφείλουσι νὰ μανθάνωσι τὰ με-

γάλα κατορθώματα τῶν νεωτέρων χρόνων ἐπίσης καθὼς καὶ τὰ τῶν Μηδικῶν πολέμων τοῦ ἐνωθὶ διατὶ ἀπαιτεῖται μᾶλλον νὰ γνωρίζωσι πότε συνέβη ἡ ἄλωση τῆς Κορίνθου παρὰ πότε συνέβη ἡ ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἢ τοῦ Μισσαλυγγίου.

Τὸ βιβλίον εἶναι συντομώτατον. Ἡ ἱστορία ἡ ὁποία πρέπει νὰ παραδίδεται εἰς τὴν ἑλληνικὴν ταύτην σύγκειται ἀπὸ δύο διαικκριμένα μέρη· πρῶτον, ἀπὸ τῆς ἀκριβοῦς συνοψῆς τῶν κυριωτέρων συμβάντων, ὅσων εἶναι δυνατόν ν' ἀντιληφθῇ νοῦς πρωτόπειρος καὶ ἀγύμναστος· δεύτερον, ἀπὸ ὅλα ἐκεῖνα τὰ περιστατικὰ τῶν συμβάντων, ἀπὸ ὅλης τῆς πρῆξης καὶ ὅλους τοὺς λόγους τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, ὅσων ἡ λεπτομερεσιτέρα ἐκθεσις εἶναι ἐπιτηδεύα νὰ προσενέσθῃ ἀγαθὴν ἐντύπωσιν εἰς τὴν νεαρὰν φαντασίαν καὶ εἰς τὴν ἀγνὴν καρδίαν τῶν παιδῶν. Τὸ κείμενον τοῦ ὁποῖου διδεται εἰς χεῖρας τῶν δὲν πρέπει νὰ περιέχῃ εἰμὴ τὸ πρῶτον μέρος, καὶ τοῦτο μόνον ἀρκεῖται ἀκριβοῦς νὰ ἐκζητῶσι. Τὰ δὲ περίεργα καὶ περιττὰ περιστατικὰ, τὰ ὁποῖα αποτελοῦσιν οὕτως εἰπεῖν τὰ κοσμήματα τῆς ἱστορίας, ἀρκεῖ νὰ ἐκτεθῇ προφορικῶς ὑπὸ τοῦ διδασκάλου, διότι· τίς δὲν γνωρίζει μὲ πόσῃν εὐκολίᾳ διατηροῦσιν οἱ παῖδες εἰς τὴν μνήμην των ὅσα ἀκούσωσιν εὐκρινῶς διηγουμένα; Φρονῶ μάλιστα, ὅτι ὅχι μόνον δὲν εἶναι ἀνγκαῖον νὰ ἐκζητῶνται τὰ τοιαῦτα κατὰ λέξιν, ἀλλὰ καὶ δὲν συμφέρει. Οἱ μαθηταί, ἀπαγγέλλοντες αὐτὰ εὐθιῶς ὅπως τὰ διηγήσαν εἰς τὴν μνήμην των, γυμνάζονται ἐκ νεαρᾶς ἑλπίδος εἰς τὴν προφορικὴν ἐκθεσιν. Πρὸς ταῦτα, ἂν ὅλα ἐκεῖνα τὰ περιστατικὰ περιληφθῶσιν εἰς τὸ κείμενον, ἐκτός· ὅτι τοῦτο ἀποβαίνει ὀγκώδες, ὑπάρχει καὶ κίνδυνος, μήπως οἱ παῖδες, προσληθόντες εἰς αὐτὰ μᾶλλον ὥς πλεονεκτήματα, παραμελήσωσι τὸ ἄλλο ἐκτετέρον, ἀλλὰ κυριώτερον μέρος τοῦ μαθήματος.

Ἐπροσπάθησα νὰ συντάξω τὸ κείμενον τοῦτο εἰς γλῶσσαν ἀρετῇ καὶ ἀκριβοῦς, προβαίνων, ὅταν ἐνδέχεται, ἀπὸ τῶν γνωστῶν εἰς τὰ ἀγνωστα· καὶ, ἂν ἡ ὀλίγη καὶ τὴν ὁποίαν εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἀπέβλεπα δὲν μὲ ἀπαρτῇ, τολμῶ εἰπεῖν, ὅτι τὸ μικρὸν αὐτὸ ἔργον δὲν θέλει ἀποδοῦν ἀχρηστον.

Ἐκδίδεται δὲ ἐντός τοῦ προεχούς Σεπτεμβρίου μηνός, καὶ τιμᾶται δραχμῶν 2 διὰ τοῦς ἐντός τῆς Ἑλλάδος συνδρομητάς, δραχμῶν δὲ 3 καὶ 1 διὰ τοὺς ἐκτός, ἕνεκα τῆς πρὸς ἀποστολὴν δαπάνης.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 20 Αὐγούστου 1852.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΡΡΙΓΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἡ ἡ λύσις τοῦ ἀνατολικοῦ ζητήματος. Ποίημα ὑπὸ Γ. Σκόκου.

Ἐν Ἀθήναις, Τοπογρ. Ν. Ἀγγελίδου 1852

Τιμ. δραχ. 1.

ΠΕΡΙ ΒΙΒΛΙΟΥ ΝΑΥΤΟΔΑΝΕΙΩΝ (libretto) ΝΟΜΟΣ

Μετὰ διαφορῶν ἐπιστημονικῶν ἐγκυκαλίων. Ἐν Ἀθήναις 1852 Τιμ. λεπτὰ 50.

Εὑρίσκονται προσέτι παρ' ἡμῶν καὶ ἀντίστοιχά τινα τῆς τοιαύτης ἢ τελευταίας ἐκδόσεως, τῆς ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟῦ ΝΑΥΤΙΚΟῦ ΚΑΙ ΠΡΟΞΕΝΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπισημῶς πρᾶξιον, περιτρώσεις καὶ τὴν ἀνωτέρω νόμον καὶ τὰ, ἐγκυκλίους, τιμ. δρ. 5.